

Հայոց պատմություն

Ասպիրանտուրայի ընդունելության քննության հարցաշար

1. Հայաստանի բնաշխարհը:
2. Նախնադարյան համայնական հասարակարգը Հայաստանում:
3. Հայ ժողովրդի կազմավորումը:
4. Հայկական առաջին վաղպետական կազմավորումները: Վանի թագավորությունը /Ուրարտու/ մ.թ.ա. 9-6- թդ դդ.:
5. Հայաստանը մ.թ.ա. 6-3-րդ դարերում:
6. Մեծ Հայքի միասնական թագավորության վերականգնումը: Արտաշես 1-ին:
7. Հայոց թագավորության հզորացումը Տիգրան 2-րդի ժամանակ:
8. Հայ-հռոմեական պատերազմները Տիգրան 2-րդի ժամանակ: Արտաշատի հաշտության պայմանագիրը:
9. Կրասոսի և Անտոնինոսի պարթևական արշավանքները և Հայաստանը: Արտավազդ 2-րդ:
10. Արշակունիների թագավորության հիմնադրումը Հայաստանում: Տրդատ 1-ին:
11. Հայաստանը 2-3-րդ դարերում:
12. Քրիստոնեության հռչակումը Հայաստանում որպես պետական կրոն և նրա նշանակությունը:
13. Արշակունյաց թագավորությունը 4-րդ դարի առաջին կեսին. Տրդատ 3-րդ, Խոսրով Կոտակ, Տիրան:
14. Հայաստանը Արշակ 2-րդի կառավարման տարիներին:
15. Հայաստանը Պապ թագավորի կառավարման ժամանակաշրջանում: Ատրպատականի և Չիրակի ճակատամարտերը:
16. Հայաստանի առաջին բաժանումը Պարսկաստանի և Բյուզանդիայի միջև: Արշակունիների թագավորության անկումը:
17. Հայաստանի հնագույն մշակույթը:
18. 450-451թթ. ազատագրական պատերազմի պատճառները և բնույթը: Ավարայրի ճակատամարտը:
19. 481-484թթ. ազատագրական պատերազմը: Նվարսակի հաշտությունը:
20. Հայաստանը 6-րդ դարում: Հայաստանի երկրորդ բաժանումը:
21. Արաբական տիրապետության հաստատումը Հայաստանում:
22. Աղանդավորական շարժումները Հայաստանում 4-11-րդ դարերում. անապատականներ, բորբորիտներ, մծղնեականներ, պավլիկյաններ, թոնդրակյաններ:

23. Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը արաբ նվաճողների դեմ 8-9-րդ դդ.:
24. Հայ մշակույթը 5-9-րդ դարերում:
25. Մեսրոպ Մաշտոցը և հայ գրերի գյուտը:
26. Հայկական պետականության վերականգնումը: Բագրատունիների թագավորության հիմնադրումը:
27. Բագրատունյաց Հայաստանը 10-11-րդ դարերում:
28. Հին Հայաստանի տնտեսական կյանքն ու պետական կարգը:
29. Ավատատիրական կարգերի ձևավորումը Հայաստանում:
30. Արևմտյան Հայաստանը 6-րդ դարում:
31. Հայաստանի ներքին ինքնավարության վերականգնումը:
32. Բագրատունյաց թագավորության տրոհումն ու անկումը:
33. Հայաստանը թուրք սելջուկների տիրապետության շրջանում: Հայ և վրաց ժողովուրդների համատեղ պայքարը, Ջաքարյանների իշխանությունը /11-13-րդ դդ./:
34. Հայաստանը մոնղոլական տիրապետության շրջանում /13-14-րդ դդ./:
35. Հայաստանը թուրքմենական ցեղերի տիրապետության օրոք /14-15-րդ դդ./:
36. Կիլիկիայի հայկական իշխանության հաստատումը և ամրապնդումը /Ռուբեն 1-ին/:
37. Կիլիկիայի հայկական թագավորության հռչակումը /Լևոն 2-րդ/:
38. Հեթումյան հարստության հաստատումը Կիլիկիայում /Հեթում 1-ին/: Հայ-մոնղոլական դաշինքը /1254թ./:
39. Կիլիկիայի ներքին և արտաքին քաղաքական դրությունը 14-րդ դարում. ունիթորների և հակաունիթորների պայքարը: Լևոն 6-րդ և թագավորության անկումը /1375 թ./:
40. Թուրք-պարսկական պատերազմները 16-17-րդ դարերում. Հայաստանի բաժա-նումները /1555 թ., 1639 թ./:
41. Ազատագրական շարժումները 17-րդ դարի 2-րդ կեսին և 18-րդ դարի սկզբներին. Իսրայել Օրի:
42. Թուրքական արշավանքը Անդրկովկաս և Երևանի 1724 թ. պաշտպանությունը: Ազատագրական պայքարը Արցախում 1720-ական թվականներին:
43. Ազատագրական պայքարը Սյունիքում 1722-1730 թվականներին. Դավիթ Բեկ, Մխիթար Սպարապետ:
44. Հայ ազատագրական շարժումը 18-րդ դարի 2-րդ կեսին. Հովսեփ Էմին: Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը:
45. Հայ մշակույթը 9-14-րդ դարերում:
46. Հայ մշակույթը 15-18-րդ դարերում:
47. 1826-1828թթ. ռուս-պարսկական պատերազմը: Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին:

48. Արևելյան Հայաստանը 19-րդ դարի 30-60-ական թվականներին:
49. Արևմտյան Հայաստանը 19-րդ դարի 30-60-ական թվականներին: Ձեյթունի 1862թ. ապստամբությունը: Արևմտահայերի Ազգային սահմանադրությունը:
50. Հայ մշակույթը 19-րդ դարի առաջին կեսին:
51. 1877-1878թթ. ռուս-թուրքական պատերազմը և հայերի մասնակցությունը:
52. Հայկական հարցը Սան-Ստեֆանոյի պայմանագրում և Բեռլինի կոնգրեսում:
53. Հայ ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները 19-րդ դարի 70-80-ական թվականներին: Արմենական, Հնչակյան և ՀՀԴ կուսակցությունների ձևավորումը:
54. Հայ ազգային-ազատագրական շարժումը 19-րդ դարի 90-ական թվականներին, ֆիդայական շարժումը, Սասունի 1894թ. և Ձեյթունի 1895թ. ապստամբությունները:
55. 1890-ական թթ. համիդյան կոտորածները և արևմտահայերի ինքնապաշտպանական կռիվները /Վան, Մալաթիա, Ուրֆա, Կիլիկիա և այլն/: Բարենորոգումների Մայիսյան ծրագիրը:
56. Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբներին. Առաքելոց վանքի կռիվը: Սասունի 1904թ. հերոսամարտը: Ժողովրդական հերոս Անդրանիկ:
57. Հայ մշակույթը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին – 20-րդ դարասկզբին:
58. Հայկական հարցի վերաբացումը առաջին համաշխարհային պատերազմի նախօրեին:
59. Հայ ժողովուրդը առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին: Կամավորական շարժումը:
60. Հայոց Մեծ Եղեռնը:
61. 1915թ. ինքնապաշտպանական հերոսամարտերը /Վան, Շապին-Գարահիսար, Մուշ-Սասուն, Մուսա լեռ, Ուրֆա/:
62. 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: Ժամանակավոր կառավարության կարգադրությունը Արևմտյան Հայաստանի մասին:
63. Հայաստանը Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից հետո: Անդրկովկասյան Սեյմը և Կոմիսարիատը: Հայկական կորպուսը: «Թուրքահայաստանի մասին» դեկրետը:
64. Թուրքական զորքերի ներխուժումը Հայաստան 1918թ.: Սարդարապատի, Բաշ-Ապարանի և Ղարաքիլիսայի հերոսամարտերը:
65. Հայկական անկախ պետականության վերականգնումը /1918թ. մայիսի 28/: Բաթումի պայմանագիրը /1918թ. հունիսի 4/:
66. Հայաստանի Հանրապետության ներքին դրությունը 1918-1920 թվականներին:
67. Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունը 1918-1920 թվականներին: Սևրի պայմանագիրը և Հայաստանը:
68. Արցախը և Ջանգեզուրը 1918-1921 թվականներին: Անդրանիկ, Գարեգին Նժդեհ:
69. 1920թ. հայ-թուրքական պատերազմը: Ալեքսանդրապոլի պայմանագիրը:

70. Հայաստանի խորհրդայնացումը: Խորհրդային իշխանության ամրապնդումը:
71. 1921թ. փետրվարյան ապստամբությունը Հայաստանում: Ջանգեզուրի խորհրդայնացումը:
72. Մոսկվայի 1921 թ. մարտի 16-ի և Կարսի հոկտեմբերի 13-ի պայմանագրերը:
73. Խորհրդային Հայաստանը ինդուստրացման և կոլեկտիվացման ժամանակա-շրջանում:
74. Քաղաքական բռնաճշունները Խորհրդային Հայաստանում 1930-ական թվականներին:
75. Խորհրդային Հայաստանի մշակույթն ու գիտությունը 1921-1941թթ.:
76. Հայրենական Մեծ պատերազմի սկիզբը, հայկական դիվիզիաների կազմավորումը և նրանց մարտական ուղին:
77. Խորհրդային Հայաստանը հետպատերազմյան ժամանակաշրջանում /1946-1990թթ./:
78. Խորհրդահայ մշակույթը հետպատերազմյան տարիներին /1946-1990թթ./:
79. Հայրենիք-սփյուռք առնչությունները 1946-1990 թվականներին: Սփյուռքահայության ներգաղթը:
80. Արցախյան շարժման նոր փուլը /1988-1994թթ./:
81. Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը /1991թ. սեպտեմբերի 21/:
82. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական և հասարակական-քաղաքական կյանքը 1991-2015 թվականներին:

Հաստատված է հայոց պատմության ամբիոնի

2019 թ. նոյեմբերի 25-ի նիստում /արձանագրություն թիվ 6/:

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆԻ ՎԱՐԻՉ՝

ՊՐՈՖ. Ա. ՓԻԼԻՊՈՍՅԱՆ

25. 11. 2019 թ.